ప్రేమ బాధిని

బి.వి. రమణ రావు

మా అత్తమామలు వరుసగా మా తల్లిదండ్రులను ప్రేమించిన సందర్భంలో నా పెళ్ళి స్థిరపడింది. ఆలోచించుకోడానికేనా వ్యవధిలేకుండా ముహూర్తం పెట్టేరు. చూస్తుండగా పెళ్ళయిపోయింది. ఊపిరాడకుండా కాపరం పెట్టించేరు. గుక్క తిప్పుకోకుండా పిల్లలు పుట్టేరు. ఇంక ప్రేమించడానికవకాశమేదీ! ఈ 'ప్రేమ' అనేది పూర్వజన్మ సుకృతం వల్ల లభ్యమయ్యే ఒక మహాయోగమని నా నమ్మకం. అసురులకు అమృతం లాగ నాకు ఈ ప్రేమొక తీరని కోరికై పోయింది. పోతే, అనుభవ రీత్యా నే గ్రహించిందేమిటంటే... పెళ్ళి అనేది మొగాడనే బ్రహ్మ పదార్థాన్ని ఆడదనే జడపదార్థంతో (రిబ్బన్‌తో సహా) సమ్మేళనం చేసే వేదోక్తమైన దురాచారం...అని.

పోనీ సాహసించి ఏదో అవకాశం చూసుకుని ఈ ప్రేమ సాగరంలో ఓ మునుగు మునిగి చూద్దామనుకుంటే, మాఆవిడ ధర్మమా అని అది అసాధ్యమైపోయింది. అసలు సంగతేమిటంటే, చిన్నప్పట్నుంచీ మాఆవిడనోరు ఓ 'లవుడ్‌స్పీకర్'లాగ ఉంటూ వొచ్చిందిట. మరి జ్ఞానమొచ్చేక(ఒచ్చిందని ఆవిడనమ్మకం)వాల్యూం ఇంకొంచెం ఎక్కువయిందిట. పెళ్ళయ్యేక విపరీతమయిందనుకుంటుంటే, పిల్లలు పుట్టేక మితిమీరిపోయింది. ఇలాంటి మృదు మధుర సాధనంతో, నేను పరస్త్రీని కన్నెత్తి చూడననీ, చూసినా పలకరించడమైనా రాదనీ, తలొంచుకుని మౌనంగా వుంటాననీ, మా ఆవిణ్ణి అదేపనిగా ప్రేమించేస్తాననీ, ఇల్లే నాకు స్వర్గమనీ, పిల్లలంటే నాకు పంచప్రాణాలనీ వూళ్లో వాళ్ళ చెవులు చిల్లులు పడేలాగ మా ఆవిడ ప్రచారం చేస్తుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పోనీ అని తెగించి ప్రేమిద్దామనుకుంటే మాత్రం ఏ ఆడది ముందుకొస్తుంది. దానా దీనా ప్రేమంటే కేవలం ప్రబంధ సాహిత్యంగానూ వెండి తెరమీద దృశ్యాలుగానూ నా మనస్సులో ఉండిపోయింది.

* * *

చంద్రం ఆరు నెలల్నుంచి శారదని ఏకధాటిగా ప్రేమించేస్తున్న సందర్భంలో తన ప్రేమ సిద్ధాంతాల్ని విశ్వవ్యాప్తి చేసి మానవలోకంలో నైతిక విప్లవం తీసుకు

రావా లని బద్ధకంకణం ధరించడానికి ప్రబల నిదర్శనంగా "ప్రేమబోధిని"అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు. ఈనాడు యుద్ధ ప్రేరేపణ, పరరాజ్యాపహరణ, రాజకీయ వైషమ్యాలు, పదవీ వ్యామోహం, ధనాపేక్ష, జాతికులమత భేదాలు సమసిపోవాలంటే వీటిపై ప్రవహించే మానవుల మనస్సులను ప్రేమమీదకి మళ్ళించాలి. అప్పుడే మానవలోక మంతా ప్రేమ మయమై విశ్వశాంతి కరతలామలక మౌతుంది. ప్రజాసామాన్యానికి ప్రేమ సిద్ధాంతాలు సులభగ్రాహ్య మయ్యేలాగ డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలు తియ్యాలి. నేటి శారదాబిల్లు, వరకట్న నిషేధచట్టం రద్దు చేసి వాటి స్థానే నిర్బంధ ప్రేమ వివాహ చట్టం అమలుజరపాలి. దీని ముసాయిదా కూడా "ప్రేమబోధిని"లో ఒక అధ్యాయంగా పొందుపరచబడివుంది. ఇలాంటి మహత్తర విషయా లెన్నో ఆ పుస్తకంలో వున్నాయి. ప్రేమబోధిని చదివే అదృష్టం కలిగిన విద్యాశాఖా మంత్రి ఈ పుస్తకాన్ని ప్రీ-యూనివర్సిటీ తరగతిలో పాఠ్యగ్రంథంగా వుంచా లని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చినట్టు ఒక అనధికార వార్త.

చంద్రం ధర్మమా అని ప్రేమబోధిని చదివే భాగ్యం నాకూ కలిగింది. పరస్త్రీని ప్రేమించే అవకాశం సాహసం లేనందువల్ల కనీసం భార్యనైనా ప్రేమించి తరించా లన్న సత్సంకల్పంతో, దీనికి కూడా సహకారం కావాలి కాబట్టి, ఆ పుస్తకాన్ని చదువ మని మా ఆవిడ కిచ్చేను. మోక్షతుల్య మైన ఈ ప్రేమోపాసన మా ఆవిడ ఎంతవరకూ సాధన చేసిందో చూద్దా మని, ఇందుమించు మంచుముక్కలాగ సంచలనం లేకుండా మంచం మీద శయనించిన ఆమెను మృదువుగా తట్టిలేపి "చదివేవా ?" అని అడిగేను. కాలసర్పం పడగ ఎత్తినట్టు అమాంతంగా మంచంమీద లేచి కూర్చుని "ఆ దిక్కుమాలిన ప్రేమబోధినేనా! ఏడిసినట్టుంది. దానితో అంటిస్తే కుంపటి కూడా అపవిత్రమై పోతుం దని పెంట మీదకి గిరవా టెట్టేను" అంది బుస కొడుతూ.

"అది చంద్రం రాశాడే...విద్యాశాఖా మంత్రికూడా..."

"ఎడవ లేక పోయాడు. ఎప్పటి కప్పుడే చెబుదా మనుకుంటున్నాను. ఈసారి ఆ చంద్రంగారు మన గడప తొక్కేడా గరిటె కాల్చి వాతెడతా నని చెప్పమంది పక్కింటి పేరమ్మగారు."

"ఆవిడ కదేం రోగం!"

"రోగం కాదు. చంద్రంగారి ప్రేమ రోగానికి మందు."

నా కీ ధోరణి అర్థంకాలేదు. ప్రేమబోధినిలో వితంతు ప్రేమ వివాహాలు విలువయిన వనీ, విధిగా విరివిగా వైభవంగా జరగా లని వున్న మాట వాస్తవమే. అయితే పేరమ్మగారు ఏభయ్యేళ్ళు దాటిన

వితంతవు. కేశవిహీనురాలు. నిత్యధవళ వస్త్రధారిణి. ఇంతటి ఘోరమైన విధవలు కూడా ప్రేమార్హులని చదివినట్టు జ్ఞాపకం లేదు. మరోసారి ప్రేమబోధిని చదువుతేనేగాని ఈ విషయం ఇదమిద్ధమని తేల్చడం కష్టం. అయినా ముందు సందేహనివృత్తి చేసుకుందామని మా ఆవిణ్ణి అడిగేను.

"చంద్రం పేరమ్మగార్ని ప్రేమించేడా!"

"అలా చేస్తే ఆయనరోగం అంత ముదరకుండానే ఆవిడ చీపురుకట్టతోటో పేడనీళ్ళతోటో వైద్యం చేసుండేది."

"మరింకెందుకు వాతలెట్టడం?"

"ఆయన శారదని ప్రేమిస్తున్నాట్ట. ఆవిడకది యిష్టంలేదు."

"ఆవిడిష్ట మేమిటి! బోడి యిష్టం! ఆవిడ కిష్టం లేకపోతే వూళ్ళోవాళ్ళెవళ్లూ ప్రేమించుకోకూడదా!"

"ఎందుకూడదూ! కావలిస్తే ఆయన వూళ్ళోవాళ్ళందరినీ తీరుబడిగా ప్రేమించుకోమనండి... ఆ అమ్మాయిని తప్ప"

"వాళ్ళిద్దరూ ఇష్టపడి ప్రేమించుకుంటుంటే..."

"ఎంత అప్రతిష్ఠ! నెమ్మదిగా మాట్లాడండి. ఈ మాట ఆవిడ చెవిని పడిందంటే ముందు మీకు మర్యాద చెయ్యకలదు అయినా ఆ చంద్రంగారికదేం పొయ్యేకాలమండీ! ఆ అమ్మాయిమీద ప్రేమగీతాలు రాసి పత్రికల్లో వేయించడమూ, ఆ పత్రికలన్నీ ఆ అమ్మాయికి పంపిస్తూ దస్తా కాగితాలకి తక్కువ కాకుండా ప్రేమలేఖలు రాస్తాట్ట!"

"ప్రేమంటే అదేనే! నువ్వు నాలుగో అధ్యాయంలో ప్రేమలేఖల నమూనాలు చదవలేదూ!"

"మీ కేమయినా మతి పోయిందా! పెళ్ళికాని పిల్లకి మర్యాదస్తుడెవడైనా వుత్తరాలు రాస్తాడా!"

"పెళ్ళయిన పిల్లకి రాయమంటావా! ప్రేమించేడు కనకనే శారదకి వుత్తరాలు రాశాడు. రేపొద్దున్న ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళాడానికి కూడా సిద్ధంగా వున్నాడు."

"ఔవ్వ! ఔవ్వ! శారదకి పెళ్ళి స్థిరపడితే, ఆయన పెళ్ళాడట మేమిటండీ!"

"ఎవరా పెళ్ళికొడుకు?"

"పేరమ్మగారి తమ్ముడు. మూర్తిగారు."

"ఏమిటీ! రెండో పెళ్ళివాడా!"

"అయితే మాత్రం ఏమిటండీ. ఆయనకి ముప్పయి రెండేళ్ళేగా వున్నాయి. ఏడాదయి భార్యపోయింది. మూడేళ్ళ చంటికుర్రాణ్ణెట్టుకుని, పెళ్ళీ పెటాకులూ లేకుండా ఎన్నాళ్ళుంటాడు!"

"శారద ఒప్పుగుందా!"

"ఎందుకొప్పుగోదూ. నిక్షేపంలా ఒప్పుకుంది. వాళ్ళవాళ్ళా బీదవాళ్ళు, ఇదా కట్నం కానుకలూ లేని సంబంధం. అరిమరిక లేని సంబంధం. మూర్తిగారి భార్యకీ తనకూ వున్న స్నేహమయితే

నేం, వాళ్ళ కుర్రా డంటే వున్న అభిమాన మయితే నేం, మూర్తిగా రంటే వున్న భక్తి గౌరవా లయితే నేం, పేరమ్మగారు పెళ్ళిమా టెత్తగానే తక్షణం ఒప్పుగుంది. ఆ అమ్మాయే తనంతకి తను "మీకూ మూర్తిగారికీ అభ్యంతరం లేకపోతే ఈ సంసారాన్ని నేను చక్క దిద్దు కుంటాను" అనగానే, పేరమ్మగారూ నేనూ కూడా నిర్ఘాంతపోయాం. మూర్తి గారు శారదని పిలిచి వెర్రివెర్రి ఆవేశాల్లో పడి బతుకు నాశనం చేసుకోవద్దని మంద లించేడుట. తను చాలా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయాని కొచ్చే నని చెప్పి ఆయన్ని ఒప్పించిం దిట."

"అయితే పెళ్ళి స్థిరపడినట్టేనా?"

"వచ్చే శనివారం కాక ఆపై శనివారం రాత్రి నరసింహస్వామి ఆలయంలో పెళ్ళి. శుభలేఖ కూడా యివ్వా శే యిచ్చేరు."

"నీకు సంతోషంగా వుందా?"

"ఏమిటో మొదట్నుంచీ శుభలేఖ చూసి సంతోషించా లనే సాంప్రదాయానికి చెందినదాన్ని; పదేళ్ళ పట్టి మీతో కాపరం చేస్తున్నా. శుభలేఖ చూసి కంట తడి పెట్టడం అలవా టవ్వలేదు"

"అదికాదే ... మూర్తిగా రేమంత అందంగా వుంటాడు చెప్పు."

"మొగాడి కల్లా ముఖ్యం అందం టండీ! ... మొగుడుకి కాస్త అందం తక్కు వయితే వచ్చిన నష్ట మేమిటీ!... మన కాపరాని కేం లో టొచ్చింది!"

"నో రుమ్మ్."

ఇంకా ఎన్ని సినీమాలు చూస్తే యీ సంఘానికి బుద్ధొస్తుందో కాని, నిత్య జీవితంలో మాత్రం ఎక్కడ చూసినా విలన్‌లాంటి మొగాళ్ళు హీరోయిన్ లాంటి చక్కని చుక్కల్ని ఎగరేసుకు పోయి పెళ్ళాడటం కనబడుతుంది కాని హీరో ల్లాంటివాళ్ళ కెక్కడా ఛాన్సు కనబడదు. నిజంగా ఇదే సినిమాలో అయితే చంద్రానికి శారదకి ప్రేక్షకు లందరూ ఆశీర్వదిస్తూండగా కన్నుల పండువుగా పెళ్ళయ్యేది.

* * *

రాత్రల్లా శారదని గురించి ఆలో చించానేమో, పొద్దున్నే లేవగానే అరి చేతిలో శ్రీకారం చుట్టుకోబోయి పరధ్యా న్నంగా శ్రాకారం చుట్టుకున్నాను. ఈ అనర్థక్షరా రాక్షస మేమిటా అని శంకి స్తూనే లేచాను. తగటుగానే కాఫీ గొంతుకు దిగకుండా మా ఆవి డొచ్చి "మీ కోసం యమభటు లొచ్చేరు" అంది. ఎవరా అని బయిట కొచ్చిచూస్తే విశ్వం, పద్మనాభం.

వీళ్ళిద్దరూ చంద్రం ప్రేమ రథానికి చెరో చక్రంలాంటి వాళ్ళు. ప్రేమంటే చెవి కోసుకుంటారు. అవకాశం లేక అడుగున పడిపోయిన ప్రేమోపాసకులు. వీళ్ళు ముగ్గురూ ఒకే గదిలో వుంటూ నాలుగేళ్ళనుంచీ పట్టుదలగా బి. ఏ.

వితంతవు. కేశవిహీనురాలు. నిత్యధవళ వస్త్రధారిణి. ఇంతటి ఘోరమైన విధవలు కూడా ప్రేమార్హులని చదివినట్టు జ్ఞాపకం లేదు. మరోసారి ప్రేమబోధిని చదువుతేనేగాని ఈ విషయం ఇదమిద్ధమని తేల్చడం కష్టం. అయినా ముందు సందేహనివృత్తి చేసుకుందామని మా ఆవిణ్ణి అడిగేను.

"చంద్రం పేరమ్మగార్ని ప్రేమించేడా!"

"అలా చేస్తే ఆయనరోగం అంత ముదరకుండానే ఆవిడ చీపురుకట్టతోటో పేడనీళ్ళతోటో వైద్యం చేసుండేది."

"మరింకెందుకు వాత పెట్టడం ?"

"ఆయన శారదని ప్రేమిస్తున్నాట్ట. ఆవిడ కది యిష్టంలేదు."

"ఆవిడిష్టమేమిటి ! బోడి యిష్టం ! ఆవిడ కిష్టం లేకపోతే వూళ్ళోవాళ్ళెవళ్లూ ప్రేమించుకోకూడదా !"

"ఎందుకూడదూ ! కావలిస్తే ఆయన వూళ్ళోవాళ్ళందరినీ తీరుబడిగా ప్రేమించుకోమనండి ... ఆ అమ్మాయిని తప్ప"

"వాళ్ళిద్దరూ ఇష్టపడి ప్రేమించుకుంటుంటే..."

"ఎంత అప్రతిష్ఠ! నెమ్మదిగా మాట్లాడండి. ఈ మాట ఆవిడ చెవిని పడిందంటే ముందు మీకు మర్యాద చెయ్యకలదు అయినా ఆ చంద్రంగారి కదేంపొయ్యేకాలమండీ ! ఆ అమ్మాయిమీద ప్రేమగీతాలు రాసి పత్రికల్లో వేయించడమూ, ఆ పత్రిక లన్నీ ఆ అమ్మాయికి పంపిస్తూ దస్తా కాగితాలకి తక్కువ కాకుండా ప్రేమలేఖలు రాస్తాట్ట !

"ప్రేమంటే అదేనే: నువ్వు నాలుగో అధ్యాయంలో ప్రేమలేఖల నమూనాలు చదవలేదూ !"

"మీ కేమయినా మతి పోయిందా ! పెళ్ళికాని పిల్లకి మర్యాదస్తుడెవడైనా వుత్తరాలు రాస్తాడా !"

"పెళ్ళయిన పిల్లకి రాయమంటావా! ప్రేమించేడు కనకనే శారదకి వుత్తరాలు రాశాడు. రేపొద్దున్న ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళాడానికి కూడా సిద్ధంగా వున్నాడు."

"ఔవ్వ ! ఔవ్వ! శారదకి పెళ్ళి స్థిరపడితే, ఆయన పెళ్ళాడట మేమిటండీ!"

"ఎవరా పెళ్ళికొడుకు ?"

"పేరమ్మగారి తమ్ముడు. మూర్తిగారు."

"ఏమిటీ ! రెండో పెళ్ళివాడా !"

"అయితే మాత్రం ఏమిటండీ. ఆయనకి ముప్పయి రెండేళ్ళగా వున్నాయి. ఏడాదయి భార్యపోయింది. మూడేళ్ళ చంటికుర్రాణ్ణెట్టుకుని, పెళ్ళీ పెడాకులూ లేకుండా ఎన్నాళ్ళుంటాడు!"

"శారద ఒప్పుగుందా !"

"ఎందుకొప్పుగోదూ. నిక్షేపంలా ఒప్పుకుంది. వాళ్ళవాళ్ళా బీదవాళ్ళు, ఇదా కట్నం కానుకలూ లేని సంబంధం. అరమరికలేని సంబంధం. మూర్తిగారి భార్యకీ తనకూ వున్న స్నేహమయితే

చదువుతున్నారు. తీరుబడయినప్పు డల్లా పత్రికల్లోంచి నూతన దంపతుల ఫోటోలు సేకరించి భార్యల బొమ్మలూ, భర్తల బొమ్మలూ విడి విడిగా కత్తిరించి అంద చందాల ననుసరించి నూతన జంటలను సమకూర్చి సమాజం మీద పగ సాధించే యోధులు.

"త్వరగా బట్ట లేసుకో" అన్నాడు విశ్వం.

"ఎక్కడికి" అడిగేను.

"యమలోకం."

"ఇంత పొద్దున్నే క్లబ్బు కెందుకురా!"

"ఎనిమిది గంటలకి రహస్యంగా సానుభూతి తీర్మానం; ఎనిమిది న్నరకి బహిరంగంగా అల్పాహార విందు."

"ఏమిటి విశేషం !"

"నిన్న చంద్రం ఆత్మహత్యా చేసుకున్నాడు కదా."

"ఆఁ ! చంద్రం చచ్చిపోయేడా !"

"చస్తే అశ్రుతర్పణం చేసి వూరుకుందుం. బతికున్నాడు కనక నే ఈ సమావేశం."

"మరి ఈ ఆత్మహత్యా గొడవేమిటి!"

"చంద్రం తన ఆత్మని హత్యా చేసుకుని, నిన్నట్నుంచీ కేవలం భౌతిక శరీరంతో జీవిస్తున్నాడు."

"అసలేం జరిగిందిరా !"

"తన పెళ్ళి శుభలేఖ పంపుతూ శారద చంద్రానికి వుత్తరం రాసింది..."

"ఏం రాసింది ?"

పద్మనాభం జేబులోంచి వుత్తరం తీసి 'అతిరహస్యం' అని హెచ్చరించి చదవడం మొదలెట్టేడు.

శ్రీ చంద్రశేఖర్రావుగార్కి,

గత ఆరు నెలల్లోనూ విసుగూ విరామం లేకుండా నాకు పంపుతూ వచ్చిన ప్రబంధాలు లాంటి వుత్తరాలూ, మీ భావ (విరహ) గీతాలు ప్రచురితమైన ప్రతికలూ, ఈ మధ్యనే పంపిన ప్రేమ బోధిని చదివి అపరిమిత వినోదభరితురాల్నయ్యేను.

నన్ను మీరు విపరీతంగా ప్రేమించేస్తున్నట్టూ పెళ్ళాడేసెయ్యడానికి కూడా సిద్ధంగా వున్నట్టూ గ్రహించి మీ త్యాగశీలతకు మనస్సులోనే జోహార్లర్పించుకున్నాను. ప్రణయ సరోవరంలో కవితా నౌక నెక్కి విరహగీతాలు గానంచేస్తూ స్వైరవిహారం చేసే మిమ్మల్ని ప్రేమించటానికి కావల్సిన అనుభవం, ధైర్యసాహసాలూ నాకు లేవు. అదీకాక, నేనుకూడా ప్రయత్నించి మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తే ఆ ప్రేమ ఫలించి ఈనాడు మీరు చేస్తున్న అపార ప్రేమసాహిత్య కృషికి అంతరాయం కలుగుతుంది. అలాంటి సాహిత్య హత్య నేను చెయ్యలేను.

నా కాబోయే భర్త మీ అంతటి ప్రేమ పండితులు కాకపోయినా గౌరవమర్యాదలూ ఆత్మాభిమానం వున్న విద్యావంతులు. మా వివాహాని కొచ్చి

న న్నాశీర్వదించమని కోరుతూ, ఇందుతో శుభలేఖ పంపుతున్నాను.

"శారద"

"ఇది చదివి ఏమంటాడు చంద్రం'' పద్మనాభా న్నడిగేను.

"ఏమి టనీది ! నేను వద్దంటున్నా వినకుండా, తిన్నగా మేడమీద పై డాబా గోడెక్కి కిందకి దూకేసి ఆత్మహత్య చేసుకోబోయి కళ్లు తిరిగి డాబామీద పడ్డాడు. కాలు బెణికింది. వాడి పరిస్థితి చూసి వాడి మేనమామకి 'ట్రంక్ కాల్' చేశాను. బెలిగ్రాంలాగ ఊడిపడ్డాడు."

"మరి యివ్వాళ పొద్దున్నే యీ పార్టీ ఏమిటి ?"

"వాడి మేనమామ యిస్తున్నాడు."

"ఎందుకురా !"

"చంద్రం ఆయనకూతుర్ని పెళ్లాడతా నన్నాట్ట.''

"చంద్రానికి మేనరికం వుందని ఎప్పుడూ చెప్ప లేదే !"

"ఈ శారద ప్రేమదురద బురదలో పడి ఈ జన్మలో మేనరికం చేసుకో నని శపథం పట్టేట."

"మ రిప్పు డెలా చేసుకుంటాడు.''

"నిన్నటి గండంతో వాడిది పునర్జన్మ కనక ఆ పట్టింపు లేదని వాళ్ళ మేనమామే నచ్చచెప్పేడుట.''

"ఆ అమ్మాయికి వీడంటేయిష్టమేనా ?"

" 'అత్తా' 'అమ్మా' అన్నమాటలు రానిక్రితమే 'బావా బావా' అనడంతో మాటలు నేర్చుకుందిట. చిన్నప్పట్నుంచీ వీణ్ణే పెళ్లాడతా నని ప్రతిజ్ఞ చేసిందిట. పైగా వీడు రాసిన ప్రేమబోధిని చదివి నప్పట్నుంచీ వీణ్ణి తప్ప యింకెవర్నీ పెళ్లాడ నని ఇంట్లో ఘోర తపస్సు చేస్తోందిట."

"మరి చంద్రాని కదేం పొయ్యే కాలంరా !''

"అసలు ఆ అమ్మాయి తపోబలం వల్లనే శారదకి పెళ్ళి నిశ్చయమై పోవడం, వీడికి పునర్జన్మ ప్రాప్తి జరిగే యని వాడి మేనమామ వాదం. ఆ అమ్మా యిని పెళ్లాడకపోతే యిలాంటి గండ పరంపరలు తప్పవని బెదిరించేడుట.''

"మరి చంద్రం ఏమన్నాడూ.''

''ఆ(...ఏమంటాడు : వాడి ఆత్మ నిన్ననే చచ్చిపోయింది కనక పెళ్లాడి ప్రాణం ఈ అమ్మాయి కప్పజెప్పి తను నిర్జీవ భౌతిక శరీరంతో బతుకుతాట్ట.''

"వాళ్ళ మేనమామ, ఇది విని ఊరు కున్నాడా ?''

"ఆమాత్రం దారిలోకొస్తే చాలు. మిగతా విషయా లన్నీ వాళ్ళమ్మాయి పాతి వ్రత్యంతో అవే సద్దుకుంటాయి పొమ్మ న్నాట్ట."

"దీనికే గాని మరో ముఖ్యమైన పని మీద నీ దగ్గర కొచ్చాం. నువ్వో ఉప కారం చెయ్యాలి. దానికి నువ్వే

సమర్థుడివి'' అంటూ రంగంలోకి దిగేడు విశ్వం.

"ఏమిట్రోయ్'' అంటూ అభయహస్త మిచ్చేను.

"ప్రేమబోధిని అచ్చు వేయించటానికి మేమిద్దరం చెరో ఐదువందలూ పెట్టుబడి పెట్టేం. అవి దీపావళిలో టపాకాయల్లాగ ఇట్టే అమ్ముడయిపోతే అట్టే మా డబ్బు లాభంతోసహా యిచ్చేస్తానన్నాడు చంద్రం. ప్రస్తుతం వాటి అమ్మకం పరిస్థితి చూస్తే భారతదేశాన్నుంచి రష్యాకి ఎగుమతయిన చెప్పుల జతల్లాగ తిరిగి వచ్చేస్తున్నాయి.''

"అదేం!''

"సిటీ బుక్‌హవుస్‌వాడి కిచ్చిన వెయ్యి కాపీలకీ, ఈ నెల్లాళ్ళలో నూరెండు కాపీలు బ్రహ్మాండంమీద అమ్మేడట. కొన్న ఆ యిద్దరూకూడా మర్నాడే తిరిగొచ్చి వొంటిమీద దెబ్బలూ, వాతలూ చూపెట్టి కాళ్ళా వేళ్ళా పడి సగంరేటుకి తిరిగి అమ్మేసి పోయారుట'' అంటూ కంటతడి పెట్టేడు విశ్వం. వాడి మాటలు వింటుంటే మా ఆవిడ ఎంతటి మహా పతివ్రతో అర్థ మయ్యింది.

"సరే నన్నేం చెయ్యమంటారో చెప్పండి" అన్నాను ధీమాగా.

"ఏమీ అక్కర్లేదు. ఉత్త మాట సహాయము. చంద్రం మేనమామ కానీకట్నం యివ్వడుట. తన కొడుకుల పెళ్ళిళ్ళకి కట్నం పుచ్చుకున్న మహా పాపానికి పశ్చాత్తాపపడి కూతురు పెళ్ళికైనా నీతికి కట్టుబడివుండాలని కట్నాన్ని నిషేధించాడుట. కాని బాగా డబ్బున్నవాడుట. ఇవ్వాళ మంచి హుషారుగా యీ పార్టీ యిస్తున్నాడు. అంచేత పార్టీ అయిన తర్వాత ఆయన మూడ్ కనిపెట్టి, ఈ పెట్టుబడి డబ్బులు రాబట్టే ఏర్పాటు చెయ్యి. కావలిస్తే సకలహక్కు భుక్తాలతోటీ జన్మ జన్మాలకీ కావల్సిన కాపీ రైట్‌తోసహా ప్రేమబోధిని కాపీ లన్నీ ఆయన కిచ్చేస్తామని చెప్పు."

"అసలు మనిషెలాంటివాడు?"

"నవనీతంలాంటి మనిషనుకో"

* * *

సినీమాలో ఆఖరి రీల్‌లో మజ్నూలాగ వెర్రిమొహం వేసుకుని దెయ్యం రూపంలో ప్రత్యక్షమయిన చంద్రంజీవచ్ఛవం తాలూకు బుజంమీద చెయ్యవేసి "కంగ్రాచ్యులేషన్స్" అన్నాను. క్షణం బాహ్య ప్రపంచంలోకి అడుగెట్టి "థాంక్స్" అని వాడి మేనమామ అటు రావడం చూసి మళ్ళీ జీవసమాధిలోకి పోయాడు. విశ్వం, పద్మనాభం నన్ను కోరస్‌లో స్తుతిస్తూ ఆయనకి పరిచయం చేసేరు. వాళ్ళవూళ్ళో ఆయన హెడ్ మాస్టరుట. ఆకారం చూస్తే రావణాసురుడు, కంసుడు, దుర్యోధనుడు, శిశుపాలుడు మొదలయిన పురాణపురుషులు జ్ఞాపక మొస్తున్నారు.

అందరూ ఎవరి వినోదాల్లో వాళ్ళు వున్నారు. చంద్రం అక్కడలేడు. అదే సమయమనుకుని వాడి మేనమామతో కబుర్లు చెప్పడానికుపక్రమించేను. బయట నుంచి విశ్వం పద్మనాభం చెవులు రిక్కించుకుని కిటికీ వెనకాల పొంచి వింటున్నట్టు వాళ్ళ నీడలు కనబడుతున్నాయి.

"ప్రేమబోధిని చంద్రం చాలా కష్టపడి రాశాడు" అన్నాను.

"అవునుటః"

"విశ్వం పద్మనాభం ఆ పుస్తకం అచ్చు వేయించడానికి చాలా శ్రమపడ్డారు."

"విన్నాను."

"మీ రా పుస్తకం చదివేరా?"

"లేదు. మా అమ్మాయి చదివింది. దానితోటే నాకూ మా అమ్మాయికీ జ్ఞానోదయం అయ్యింది."

"ఆవిడకి కూడా ఈ ప్రేమసిద్ధాంతంలో నమ్మక ముందన్నమాట."

"చూడండి, వశిష్ఠమహర్షి 'నారాయణ, నమశ్శివాయ' అనే పదాల్లోని జీవాక్షరాలతో 'రామ' అని శ్రీరాములవారికి పేరు పెట్టేట. 'ప్రేమ' అనే పదం 'ప్రేలాపన' 'సోమరి' అనే పదాల తాలూకు జీవాక్షరాలతో ఉద్భవించిం దని నా నమ్మకం. ఈ ప్రేమగాథల్లో నాయకులున్నారు చూశారూ... ఏదీ... ఈ రోమియో, సలీమ్, మజ్నూ, దేవదాసు మొదలయిన వాళ్ళు... వీళ్ళల్లో ఏ ఒక్కడికీ ఒక్క పావలా డబ్బులు సొంతంగా సంపాదించే యోగ్యత లేదు. అమ్మా బాబూ తాలూకు రాజ్యాలూ ఆస్తులూ వుండబట్టి పనీపాటూ లేక ఈ ప్రేమే ఓ పెద్దపనిగా పెట్టుకుని జీవితాలు తగలబెట్టుకున్నారు. అలాంటి చవటే ఈ చంద్రం కూడాను. చదువూ సంస్కారం సంఘంలో ఓ స్థానం వుంటే బుద్ధి యింత వెర్రితల లెయ్యదు. వీడు రాసిన ప్రేమబోధిని చదివి వీడు కేవలం మూర్ఖుడు కాదనీ ఈ ప్రేమదెయ్యం పట్టడం వల్ల బుద్ధి వక్రించిం దనీ మా అమ్మాయి గ్రహించి, ఎంతయినా మేనమామ కొడుకుకదా అని జాలిపడి 'బావ ఏదో దుష్ట సహవాసాలవల్ల పాడయిపోయి వుంటాడు. ఇంటికి తీసుకురా. పెళ్ళాడి బాగుచేస్తాను' అంది. మా అమ్మాయి అనుమానించినట్టుగానే కరటక దమనకుల్లాంటి స్నేహితులూ..."

"ఇప్పుడే వస్తానండి" అంటూ బయటపడి విశ్వం, పద్మనాభం తాలూకు నీడలు అంతర్ధానమైన దిక్కే కాళ్ళు మళ్ళించేను.